

Update Programma Landelijk gebied en Drentse aanpak stikstof

Geachte relatie,

Zelden volgen ontwikkelingen elkaar zo snel op als in het stikstofdossier. Of eigenlijk kunnen we beter spreken van het Nationaal Programma Landelijk gebied (NPLG), waarin de stikstofaanpak inmiddels een plek heeft gekregen.

Op 25 november presenteerde het kabinet een aantal brieven:

- [Samen werken aan een vitaal en gezond landelijk gebied](#)
- [Kabinet maakt water en bodem sturend bij ruimtelijke keuzes](#)
- [Sterke duurzame landbouwsector 2040](#)
- [Kabinet: brede aanpak piekbelasters voor natuurherstel, PAS-melders en economische ontwikkeling](#)

Hiermee krijgen provincies iets meer grip op wat van hen verwacht wordt voor het gebiedsprogramma dat op 1 juli 2023 gereed moet zijn. In dit programma gaan we de majeure opgaven in het landelijk gebied samenvoegen. Het is goed dat dit zorgvuldig gebeurt. Tegelijkertijd hadden we de puzzel voor een ideaal gebiedsproces natuurlijk liever nu compleet gehad.

Vanuit Drenthe benadrukken we dat er ruimte moet blijven voor eigen invulling. Toekomstperspectief, het landbouwakkoord en bijbehorend instrumentarium voor verschillende oplossingen (waaronder innovatie) ondersteunen wij van harte. Natuurlijk hebben we ook zorgen, bijvoorbeeld over de piekbelasters en de tijdige uitwerking van alle voorgestelde maatregelen om tot stikstofreductie te komen.

Wat we in elk geval veelvuldig doen, is uitleggen, luisteren en ophalen. Door gesprekken met vertegenwoordigers van alle verschillende sectoren, bedrijfsbezoeken, gesprekken met gemeenten en waterschappen, en voorlichting aan groepen agrariërs bijvoorbeeld. We realiseren ons dat we daarmee nog lang niet iedereen spreken. Dat komt mede omdat de impact op lokaal of bedrijfsniveau nog niet duidelijk is.

Heeft u vragen? Aarzel niet en neem gerust contact met ons op.

Met vriendelijke groet,

Henk Jumelet
Gedeputeerde provincie Drenthe

Contact

Telefonisch: (0592) 36 55 55
(van 8.30 uur tot 16.30 uur)

E-mail:

Aanpak stikstof:
stikstof@drenthe.nl

Vergunningverlening en
natuurwet: vth@drenthe.nl

Optie vrijwillige verkoop agrarisch
bedrijf: post@drenthe.nl

Zie ook

Informatie en helpdesk
www.bi112.nl

[Helpdesk Stikstof en Natura2000 van BIJ12](#)

[Landelijke aanpak stikstof
natuurwet: \[www.aanpakstikstof.nl\]\(http://www.aanpakstikstof.nl\)](#)

Drentse aanpak stikstof:
www.provincie.drenthe.nl/stikstof

Privacy

Deze mail is verzonden aan relaties van de provincie Drenthe die te maken hebben met de stikstofproblematiek.

We vinden privacy en transparantie erg belangrijk. De gegevens die we gebruiken voor deze mailing verstrekken we daarom niet aan derden en gebruiken we ook niet voor andere doeleinden. Op de [website](#) vindt u onze volledige privacyverklaring.

Wilt u de e-mails over dit onderwerp niet meer ontvangen? Geen probleem. U kunt zich uitschrijven door op 'afmelden' onderaan deze e-mail te klikken.

[Aanmelden
nieuwsbrief](#)

Provinciaal Programma Landelijk Gebied

Wat is het gebiedsprogramma?

Provincies moeten uiterlijk 1 juli 2023 een eerste toetsbare versie van een NPLG gebiedsprogramma opleveren. Daarin staat een aantal hoofdkeuzes voor het landelijk gebied. Onder andere hoe de doelen voor natuur en stikstof, water, klimaat en bodem in een gebied ingevuld worden. Nog niet alles kan en hoeft compleet te zijn uitgewerkt.

Wat weten we?

De doelen voor stikstof en een deel van de natuuropgave zijn bekend. In 2023 geeft het Rijk meer duidelijkheid over de andere onderdelen.

Waar staat de provincie nu?

Wij bereiden op dit moment het gebiedsprogramma voor, met een gebiedsgerichte aanpak. In de aanpak zullen we stapsgewijs doelen moeten toevoegen en concretiseren. Dit is niet ideaal, maar we willen niet wachten totdat alle doelen duidelijk zijn. We richten de gebiedsprocessen zo in dat - daar waar duidelijkheid of onduidelijkheid is - wij dit ook zullen uitleggen. We hopen binnenkort te starten vanuit onder meer de stikstofopgave (zie verderop).

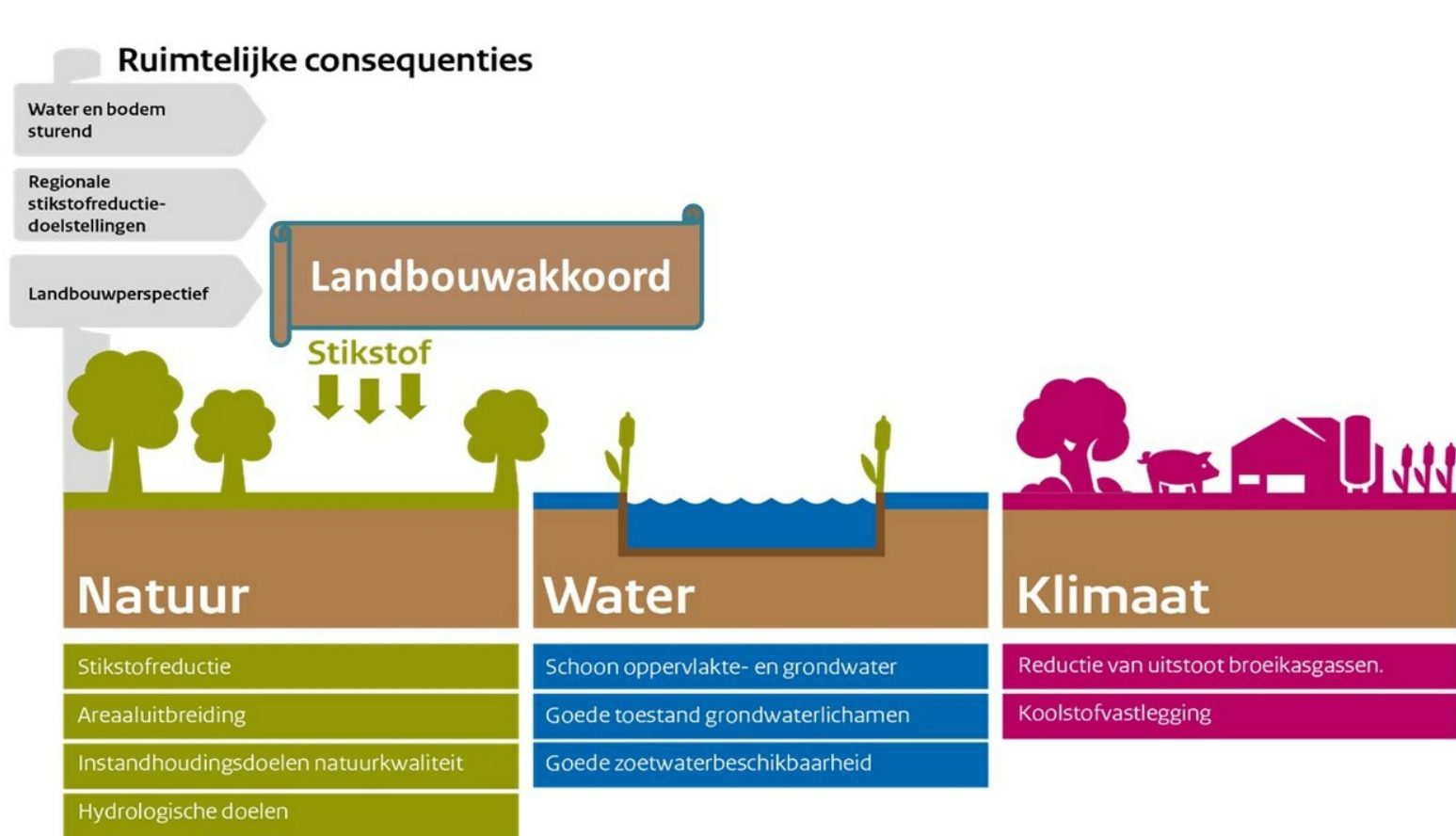
Hoe nieuw is dit?

Niet nieuw, wel nog integraler. Er komen nu meerdere opgaven en doelen samen. In Drenthe registreren en coördineren we de aanpak vanuit de provinciale programma's Stikstof, Toekomstgerichte landbouw en Natuurlijk Platteland. Zo zien we eerder kansen om de aanpak op gebiedsniveau te combineren en oplossingen te vinden die elkaar versterken. Dat doen we onder de noemer 'Provinciaal Programma Landelijk Gebied'.

Met wie?

Voor de voorbereiding van het gebiedsprogramma voeren we in eerste instantie verkennende gesprekken met gebiedspartners, zoals gemeenten, waterschappen en maatschappelijke organisaties. In december zijn er bijvoorbeeld informatiebijeenkomsten waarin we de bestaande Commissies Landelijk Gebied (CLG) uitleggen hoe het proces verloopt en wat er in een gebiedsplan moet staan. In gebieden waar nog geen commissies zijn, zoeken we naar een passend overleg of geschikte samenwerkingsvorm.

Welke opgaven en doelen komen samen?

Versnellingsvoorstellen ingediend bij het Rijk

De provincie Drenthe heeft een aanvraag ingediend voor de landelijke 'Regeling specifieke uitkering provinciale versnellingsvoorstellen' van 50,2 miljoen euro. Met dit geld kan de provincie al maatregelen voorbereiden en uitvoeren, vooruitlopend op het nog op te stellen gebiedsprogramma.

Het gaat hierbij om maatregelen die bijdragen aan toekomstgerichte landbouw, pilots in overganggebieden rondom stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden en maatregelen voor hydrologisch systeemherstel. Binnen het versnellingsvoorstel landbouw vragen we bijvoorbeeld middelen voor het versnellen van trajecten binnen het programma Boer Burger Natuur Drenthe, duurzaam bodembeheer in relatie tot stikstof en de voorbereiding van demonstratiebedrijven.

Meer informatie staat in het [persbericht](#).

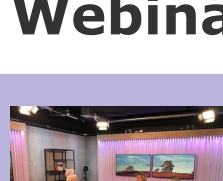
Toelichting Statenbrief

Wilt u uitgebreide informatie over de stand van zaken van het Programma Landelijk gebied en de Drentse aanpak stikstof?

Op 2 december informeerden we Provinciale Staten met een [brief](#) over:

- de wijze waarop de provincie omgaat met het rapport van Johan Remkes, de reactie van het kabinet en de vier kabinetsbrieven.
- een Drents gebiedsprogramma in juli 2023
- de stikstofaanpak
- lopende zaken ten aanzien van de PAS-melders, handhavingverzoeken en de uitvoering van de nationale aankoopregeling (MGO).

Webinar begin 2023

In februari organiseert de provincie Drenthe een digitaal bijpraatmoment over het Provinciaal Programma Landelijk Gebied en de Drentse aanpak Stikstof.

Drentse aanpak Stikstof.

In de uitgave voor stikstof, water, klimaat en bodem voor Drenthe, en waar we op dat moment staan. Ook zullen vragen van het publiek worden beantwoord.

Een uitnodiging volgt.

Drentse aanpak stikstof

Het uitwerken van een Programma Landelijk Gebied betekent niet dat de planning voor het Programma Stikstof op dit moment aangepast wordt. Hiervoor is de richtinggevende doelstelling bekend en met name de landbouwsector zit al lang in onzekerheid.

Drenthe heeft als doel om 43% reductie van ammoniak te realiseren. We maken hierin onderscheid tussen de gebiedsgerichte en een provinciebrede aanpak (zie afbeelding). De provinciebrede aanpak bestaat uit: innovatie, managementmaatregelen, vrijwillige aankopen en bijdragen van andere sectoren als mobiliteit, wonen en industrie.

Alles wat niet met de provinciebrede aanpak wordt gedaan, wordt gebiedsgericht meegenomen. In samenhang met de NPLG-doelen.

Vrijwillige aankoop

Elk jaar stopt gemiddeld zo'n 2% van de landbouwbedrijven in Drenthe, bijvoorbeeld omdat er geen bedrijfsopvolger is. Wij willen deze groep helpen door vanuit de stikstof- en NPLG-aanpak bedrijven vrijwillig aan te kopen.

Met deze vrijwillige aankopen kunnen wij ook stikstofrechten uit de markt nemen én zorgen wij ervoor dat er gronden beschikbaar komen voor onder meer extensivering, verplaatsen en ruilverkaveling.

Met deze vrijwillige aankopen kunnen wij ook stikstofrechten uit de markt nemen én zorgen wij ervoor dat er gronden beschikbaar komen voor onder meer extensivering, verplaatsen en ruilverkaveling.

Met deze vrijwillige aankopen kunnen wij ook stikstofrechten uit de markt nemen én zorgen wij ervoor dat er gronden beschikbaar komen voor onder meer extensivering, verplaatsen en ruilverkaveling.

Met deze vrijwillige aankopen kunnen wij ook stikstofrechten uit de markt nemen én zorgen wij ervoor dat er gronden beschikbaar komen voor onder meer extensivering, verplaatsen en ruilverkaveling.

Met deze vrijwillige aankopen kunnen wij ook stikstofrechten uit de markt nemen én zorgen wij ervoor dat er gronden beschikbaar komen voor onder meer extensivering, verplaatsen en ruilverkaveling.

Met deze vrijwillige aankopen kunnen wij ook stikstofrechten uit de markt nemen én zorgen wij ervoor dat er gronden beschikbaar komen voor onder meer extensivering, verplaatsen en ruilverkaveling.

Met deze vrijwillige aankopen kunnen wij ook stikstofrechten uit de markt nemen én zorgen wij ervoor dat er gronden beschikbaar komen voor onder meer extensivering, verplaatsen en ruilverkaveling.

Met deze vrijwillige aankopen kunnen wij ook stikstofrechten uit de markt nemen én zorgen wij ervoor dat er gronden beschikbaar komen voor onder meer extensivering, verplaatsen en ruilverkaveling.

Met deze vrijwillige aankopen kunnen wij ook stikstofrechten uit de markt nemen én zorgen wij ervoor dat er gronden beschikbaar komen voor onder meer extensivering, verplaatsen en ruilverkaveling.

Met deze vrijwillige aankopen kunnen wij ook stikstofrechten uit de markt nemen én zorgen wij ervoor dat er gronden beschikbaar komen voor onder meer extensivering, verplaatsen en ruilverkaveling.

Met deze vrijwillige aankopen kunnen wij ook stikstofrechten uit de markt nemen én zorgen wij ervoor dat er gronden beschikbaar komen voor onder meer extensivering, verplaatsen en ruilverkaveling.

Met deze vrijwillige aankopen kunnen wij ook stikstofrechten uit de markt nemen én zorgen wij ervoor dat er gronden beschikbaar komen voor onder meer extensivering, verplaatsen en ruilverkaveling.

Met deze vrijwillige aankopen kunnen wij ook stikstofrechten uit de markt nemen én zorgen wij ervoor dat er gronden beschikbaar komen voor onder meer extensivering, verplaatsen en ruilverkaveling.

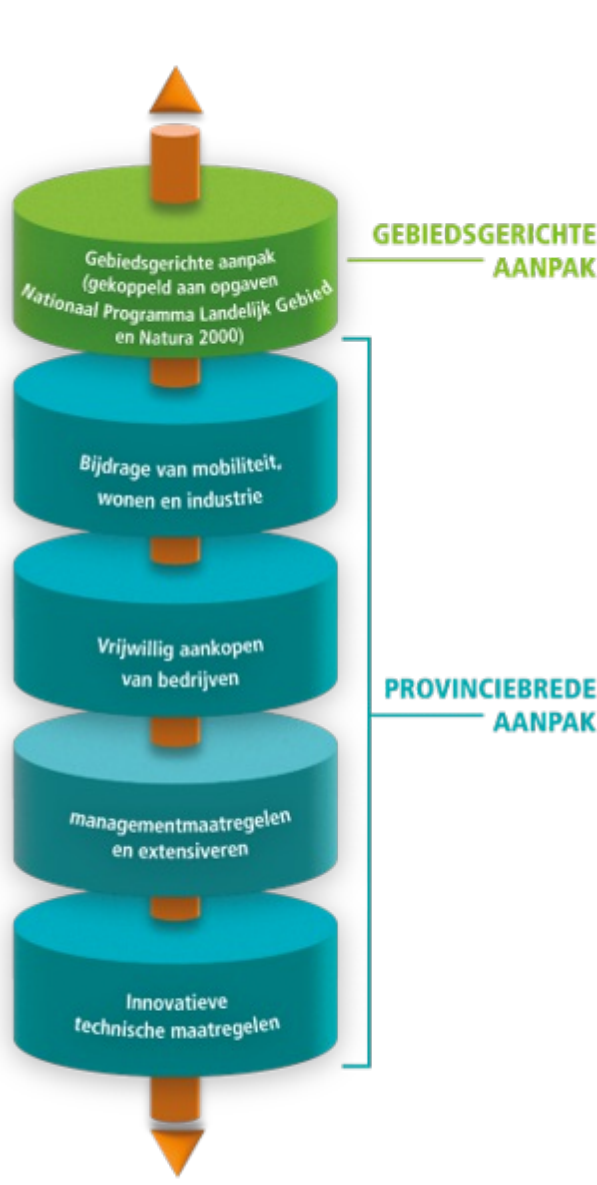
Met deze vrijwillige aankopen kunnen wij ook stikstofrechten uit de markt nemen én zorgen wij ervoor dat er gronden beschikbaar komen voor onder meer extensivering, verplaatsen en ruilverkaveling.

Met deze vrijwillige aankopen kunnen wij ook stikstofrechten uit de markt nemen én zorgen wij ervoor dat er gronden beschikbaar komen voor onder meer extensivering, verplaatsen en ruilverkaveling.

Met deze vrijwillige aankopen kunnen wij ook stikstofrechten uit de markt nemen én zorgen wij ervoor dat er gronden beschikbaar komen voor onder meer extensivering, verplaatsen en ruilverkaveling.

Met deze vrijwillige aankopen kunnen wij ook stikstofrechten uit de markt nemen én zorgen wij ervoor dat er gronden beschikbaar komen voor onder meer extensivering, verplaatsen en ruilverkaveling.

Met deze vrijwillige aankopen kunnen wij ook stikstofrechten uit de markt nemen én zorgen wij ervoor dat er gronden beschikbaar komen voor onder meer extensivering, verplaatsen en ruilverkaveling.

Afbeelding: de 'tonnetjes', onderdelen van de Drentse stikstofaanpak

Inzet op versnelde legalisatie PAS-melders

Het Rijk gaat met een specifieke uitkering 13,8 miljoen euro beschikbaar stellen aan de provincies om de legalisatie van PAS-melders te versnellen.

Deze middelen mogen gebruikt worden voor:

- de (vrijwillige) aankoop van veehouderijbedrijven door de provincie, waarbij de vrijgekomen stikstofruimte gebruikt wordt voor de legalisatie van de PAS-melders.
- financiële ondersteuning van PAS-melders, bijvoorbeeld voor een aanpassing in de bedrijfsvoering waardoor de legalisatieplicht niet meer van toepassing is.

Voor 1 augustus 2023 moet de provincie Drenthe de aanvraag voor de uitkering van de middelen bij het Rijk indienen. Daarom zijn we nu met vooral inzet aan het werk met de verificatie van de PAS-dossiers. Met verificatie controleren wij extra of de aangeleverde dossiers compleet zijn.

Overhandiging advies pilot Veenhuizen

Onder het motto 'niet afwachten maar doen' hebben agrarische ondernemers in Veenhuizen een 'voorverkenning gebiedsgerichte aanpak Veenhuizen' uitgevoerd. Hierin onderzocht de groep mogelijkheden voor het verkavelen van gronden ter verbetering van de landbouwstructuur. Ook verkende zij mogelijkheden om de doelen voor stikstof, natuur, water en klimaat te realiseren. De provincie Drenthe zorgde voor een onafhankelijke procesbegeleider.

Terugblikkend was het voor de pilotgroep en de provincie een interessant en intensief proces met nuttige inzichten. Zoals:

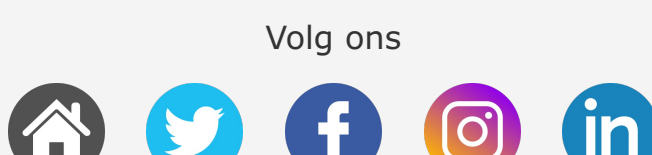
- ruilgrond in gebiedsproces leidt tot beweging;
- de overheid moet doelen/kaders formuleren; de invulling gaat samen met het gebied;
- goede instrumenten en aankoopregelingen zijn nodig;
- benut de kennis uit het gebied en spreek elkaar taal.

We zijn deze groep dankbaar voor de inzet en hopen dat we, met aanvullend kabinetsbeleid en de nog te verwachten doelen, nieuwe stappen kunnen zetten. Op de foto overhandigt Jappie Riedstra de resultaten van de eerste verkenning aan Henk Jumelet.

Uitgisch licht

- [Subsidie van provincie voor biogashub Koekange](#)
- [Ganzenakkoord verenigt partijen rond beheer en schade](#)
- [Invoering nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid \(GLB\), wat betekent dit voor u?](#)
- [Groen licht voor klimaatbuffer Ootmaandalen - Koningsschut](#)

Volg ons

[Bekijk de webversie](#)

Deze e-mail is verstuurd aan {{email}}.

Als u geen mail meer over dit onderwerp wilt ontvangen, kunt u zich hier [AFMELDEN](#).

U kunt ook uw [gegevens inzien en wijzigen](#).

Voor een goede ontvangst voegt u post@drenthe.nl toe aan uw adresboek.